

Österbottens svenska producentförbund r.f.

Handelsespl. 16 B, 65100 Vasa

☎ (06) 318 9200, e-post: fornamn.efternamn@slc.fi

Jord- och skogsbruksministeriet

kirjaamo@mmm.fi

Begäran om utlåtande Dnr 1213/06.02/2018

Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP) fungerar som intressebevakningsorganisation för de österbottniska jord- och skogsbrukarna och har ca 6000 medlemmar fördelat på 33 lokalavdelningar. Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening r.f. (SÖP) bevakar de österbottniska pälsdjursodlarnas intressen.

Österbottens svenska producentförbund r.f. och Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening r.f. har tagit del av utkastet till förvaltningsplan för vargstammen och ger följande utlåtande om utkastet:

Förvaltningsplanen för vargstammen i Finland är ett verktyg för att reglera vargstammen och hantera vargrelaterade konflikter med syfte att sammanjämka skyddet av varg med behoven hos människor som lever i anslutning till vargrevir. Målet på kort sikt är en minsta livskraftig vargpopulation medan målet på lång sikt är en gynnsam skyddsstatus.

Det är positivt att det genast i anslutning till målsättningarna konstateras att en gynnsam skyddsstatus sett ur ett snävt geografiskt perspektiv med bara Finland som utgångspunkt leder till en ohållbar situation såväl ekonomiskt som socialt. ÖSP och SÖP anser att vargstammarna i Finland, Skandinavien och nordvästra Ryssland skall förvaltas som en helhet på det sätt som föreslås i förvaltningsplanen. Ur ett österbottniskt perspektiv vill vi också lyfta fram det faktum att det antal reproducerande par som anses utgöra den minsta livskraftiga vargpopulationen i Finland inte får utgöra ett hinder för stamvårdande åtgärder om den finländska populationen är kraftigt koncentrerad till ett fåtal regioner i landet. Det leder till en ohållbar situation i de berörda regionerna, men med en förvaltning över nationsgränserna kan regionala obalanser i vargstammen åtgärdas genom stamvårdande jakt. Detta gäller också revir som etableras i nära anslutning till bebyggda områden, där måste också stamvårdande jakt tillåtas.

Vargattacker mot djurbesättningar och hotfulla situationer med varg har blivit allmänt förekommande de senaste åren i Österbotten. Ett stort antal producenter inom primärnäringarna har blivit tillfogade stora skador och situationen uppfattas till många delar som ohållbar. Angrepp mot pälsfarmer har varit anmärkningsvärt vanliga och tillslag har gjorts mot farmer i Nykarleby, Vörå, Korsnäs och pågår för närvarande även i Närpes. Angrepp mot fårfarmer har också förekommit i flera repris. Med ökad vargnärvaro riskeras betesdriften och djurhållningen försvåras på gårdar med nötboskap och får.

Producentförbunden anser det vara mycket centralt att människor vars vardag påverkas av vargens närvaro får snabb och adekvat hjälp av myndigheterna. I de fall där varg rör sig nära bosättningar eller orsakar skador på husdjuren är det viktigt att till buds stående medel som skadebaserade dispenser eller polismyndighetens ingripande fungerar effektivt. Producentförbunden anser att det måste införas ett motsvarande lagrum i finsk rätt som finns i den svenska jaktförordningens 28 § (1989/905) som ger en djurägare rätt att döda en varg om ett vargangrepp skett eller om angreppet är uppenbart. Rätten gäller också om vargen befinner sig inom en inhägnad för boskap och det finns skäl原因 för att befara skada. Denna rättsnorm ger en rättslig grund för att skydda husdjur och när situationen så kräver döda en angripande varg. Utgångspunkten är att när lagens krav är uppfyllda har inget brott skett och ärendet handläggs i förvaltningsordning. I Finland måste djurägare i en motsvarande situation ty sig till strafflagens stadganden om nödtillstånd, men då är situationen

Österbottens svenska producentförbund r.f.

Handelsespl. 16 B, 65100 Vasa

☎ (06) 318 9200, e-post: fornamn.efternamn@slc.fi

den omvända och en brottsutredning inleds för att eventuellt komma till slutsatsen om att rekvisiten för nödtillstånd är uppfyllda.

Producentorganisationerna är mycket kritiska till att utmaningarna för pälsdjursnäringen inte nämns i förslaget till vargskötselplan. Angreppen mot pälsfarmerna visar att det finns individer som specialiserar sig på att angripa pälsfarmer. Rekommendationen från myndigheterna har konsekvent varit att producenterna ska lägga upp viltstängsel. Problematiken är djupare än så och viltstängsel är på sikt en kostsam åtgärd för samhället och producenterna. Det finns oftast geografiska, produktionsmässiga och fältmässiga orsaker till att stängsel inte finns runt pälsfarmer och enligt lag behöver inte en pälsfarm ha stängsel om den har rymningssäkra hus.

Förvaltningsplanen vill öka toleransen för varg och full skadeersättning vid vargskador anges som ett medel för att nå denna målsättning. Producentrörelserna vill i det här fallet betona att full ersättning för skador måste omfatta mer än det dagens lagstiftning ger möjlighet till, det vill säga det döda eller skadade husdjurets gängse värde. Ersättningen bör också omfatta till exempel det bortfall av inkomst som uppkommer när ett ungt djur inte hinner uppnå slaktvikt, det mervärde ett dräktigt husdjur har och den negativa inverkan vargattacker har på pälsdjurens valpning. Värdet på avelsdjur måste också bedömas separat. Det är positivt att strävan med den nya planen är att ersättningarna skall betalas ut så fort som möjligt.

Slutligen konstaterar producentförbunden att det som måste genomsyra vargförvaltningen i Finland är en stor respekt för de åsikter och erfarenheter hos de som i sin vardag har vargar i sin närhet och påverkas av vargarna. Vargförvaltningen blir väldigt konkret för de som har varg på den egna gården eller vars djur attackeras av varg, i många fall upprepade gånger. Det finns tolerans för varg som håller sig borta från bebyggelse och är skygga för människor, men toleransen försvinner då vargarna söker sig till människorna. Vargar nära inpå människor kan på inga villkor tolereras.

Vasa 5.9.2019

Tomas Långgård
ordförande
Österbottens svenska producentförbund r.f.

Kaj Wiik
ordförande
Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening r.f.

Susanne West
t.f. verksamhetsledare
Österbotten svenska producentförbund r.f.

Dan-Ove Stenfors
verksamhetsledare
Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening r.f.